

Štít kresťanskej Európy

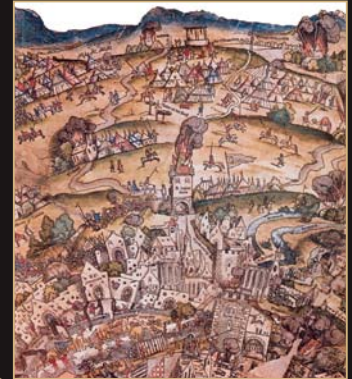
Význam Slovenska v rámci multietnického Uhorska nebývalé stúpol začiatkom 16. storočia. Stalo sa tak paradoxne v dôsledku expanzie Osmanskej ríše, ktorá po víťazstve v bitke pri Moháči v roku 1526 postupne ovládla južnú a strednú časť územia Uhorska (ležiacu na teritóriu súčasného Maďarska). Na Slovensko boli presunuté centrálné inštitúcie štátu a katolíckej cirkvi. Juh Slovenska sa takmer na jeden a pol storočia stal nekludnou hranicou dvoch svetov, dvoch civilizácií. Neustále boje, lúpeživé nájazdy Turkov, popravy a odvliekanie ľudí do tureckého zajatia - to sú dobové obrázky z vtedajšieho života. Prvé desaťročie po Moháči bolo zároveň naplnené vnútorným zápasom o kráľovskú korunu. Súperenie Ferdinanda I. z rodu Habsburgovcov a sedmohradského vojvodu Jána Zápoľského skončilo v roku 1538 faktickým rozdelením krajiny na tri časti: Uhorské kráľovstvo s hlavným mestom Bratislavou, sedmohradské kniežatstvo a osmanský pašalik so sídlom v Budíne.

(1) Nástup tureckého vojska v bitke pri Moháči v roku 1526, turecká dobová miniatúra

(2) Sultán Sulejman II. (Nefliyi), víťaz bitky pri Moháči, olej, 2. polovica 16. storočia

(3) Obliehanie Viedne tureckým vojskom v roku 1529, dobová rytina

(5) Ferdinand I. Habsburský, uhorský kráľ v rokoch 1526 - 1563, olej, 16. storočie

(6) Ján Zápoľský, konkurent Ferdinanda I. v boji o trón, 16. storočie

(4) Najstaršia mapa Uhorska, tzv. Tabula Hungarie, vydaná v Ingolštade v roku 1528 (výrez s územím Slovenska)

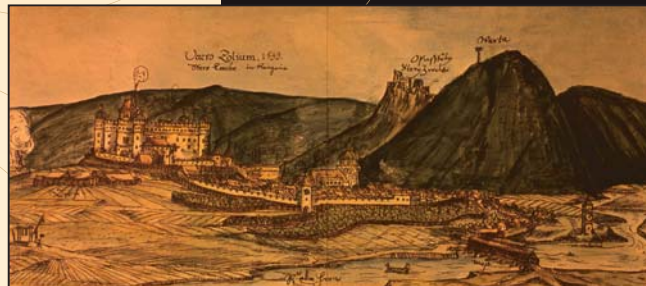
(7) Osmanskí Turci sa zmocnili aj južných okrajových častí Slovenska. Ftakovský hrad, ktorý dobyli v roku 1594 sa stal sídlom ftakovského sandžaku. V roku 1593 ho však cisárske vojská získali späť. Víťazstvo cisárskych vojsk pri Ftakove v roku 1593, lept. J. Limbachera, 1603

(8) Odvliekanie ľudí do tureckého otroctva, medrytina, 16. storočie

(9) Tureckí žoldnierski jazdci sipáhovia

(10) Zvolenský zámok, kolorovaná rytina, 1599. Zámok slúžil ako protiturecká pevnosť. Viazše sa k nemu jedna z dobových slovenských historických piesní Pieseň o Modrom Kameni, Divine a Zvolene z roku 1596

(11) Tureckí vojaci janičari vychovávaní z mladých kresťanských zajatcov

(12) Uhorsko v období osmanskej expanzie (koniec 16. - začiatok 17. storočia)

(13) Obliehanie Komárna tureckým vojskom v roku 1594, dobová rytina

(14) Symbolika bojov kresťanského a moslimského sveta na slovensko-tureckom pomerí, dobová rytina